

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Patologia			Kod podmiotu	ZPM	
Kierunek studiów		lekarski					
Profil kształcenia		praktyczny					
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie					
Specjalność		-					
Forma studiów		stacjonarne/niestacjonarne					
Semestr studiów		V, VI, VII					
					Zajęcia z zakresu nauk przedklinicznych	Tak	
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin po VII semestrze		Liczba punktów ECTS: 13		Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć		Waga w %	
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe				
Wykłady	60	20	40	Zaliczenie pisemne - kolokwium		30	
Seminaria	105	65	40				
Ćwiczenia praktyczne	195	115	80	Obserwacja ciągła, zaliczenie praktyczne		60	
Samokształcenie	30	30		Przygotowanie materiałów i prezentacji		10	
Razem:		390	230	160			
					Razem	100 %	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)		Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty obszarowe	Uwagi
Wiedza	1.	Zna nazewnictwo patomorfologiczne		Kolokwium pisemne	C.W25.		
	2.	Zna podstawowe mechanizmy uszkodzenia komórek i tkanek		Kolokwium pisemne	C.W26.		
	3.	Określa przebieg kliniczny zapaleń swoistych i nieswoistych oraz opisuje procesy regeneracji tkanek i narządów		Kolokwium pisemne	C.W27.		
	4.	Zna definicję i patofizjologię wstrząsu ze szczególnym uwzględnieniem różnicowania przyczyn wstrząsu oraz niewydolności wielonarządowej		Kolokwium pisemne	C.W28.		
	5.	Zna etiologię zaburzeń hemodynamicznych, zmian wstecznych i zmian postępowych		Kolokwium pisemne	C.W29.		
	6.	Zna zagadnienia z zakresu szczegółowej patologii narządowej, obrazy makro- i mikroskopowe oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach		Kolokwium pisemne	C.W30.		
	7.	Opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów		Kolokwium pisemne	C.W31.		
	8.	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne		Kolokwium pisemne	C.W32.		

	9.	Wymienia postacie kliniczne najczęstszych chorób poszczególnych układów i narządów, chorób metabolicznych oraz zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej	Kolokwium pisemne	C.W33.		
Umiejętności	1.	Powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami oznaczeń laboratoryjnych.	Zaliczenie praktyczne	C.U11.		
	2.	Analizuje zjawiska odczynowe, obronne i przystosowawcze oraz zaburzenia regulacji wywołane przez czynnik etiologiczny	Zaliczenia praktyczne	C.U12.		

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykłady	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Gabriel Dr hab. n. med. Bogna Drozdowska Dr n. med. Katarzyna Stęplewska Dr n. med. Daniel Sabat
Seminaria	Prof. dr. hab. n. med. Andrzej Gabriel Dr hab. n. med. Bogna Drozdowska Dr n. med. Katarzyna Stęplewska Dr n. med. Daniel Sabat Dr n. med. Krzysztof Dąbrówka Dr n. med. Adam Ziółkowski Dr n. med. Tomasz Męcik-Kronenberg
Ćwiczenia praktyczne	Prof. dr. hab. n. med. Andrzej Gabriel Dr hab. n. med. Bogna Drozdowska Dr n. med. Katarzyna Stęplewska Dr n. med. Daniel Sabat Dr n. med. Krzysztof Dąbrówka Dr n. med. Adam Ziółkowski Dr n. med. Tomasz Męcik-Kronenberg

Treści kształcenia

Plan kształcenia			
Wykłady		Semestr [JK1] V	Metody dydaktyczne: - wykłady z prezentacją multimedialną - wykłady konwencjonalne - wykłady problemowe
L.p.	Tematyka zajęć – semestry V i VI		Liczba godzin
1.	Zaburzenia w krążeniu.		3
2.	Zmiany wsteczne.		3
3.	Zmiany postępowe.		3
4.	Patomorfologia a klinika chorób.		3
5.	Biologia ogólna nowotworów z uwzględnieniem stanów przednowotworowych.		3
6.	Nowotwory nabłonkowe.		3,5
7.	Nowotwory nienabłonkowe.		3,5
8.	Zapalenia ze szczególnym uwzględnieniem zapaleń z autoagresji. Stłuszczenie, włóknienie i marskość wątroby.		3
Razem liczba godzin:			25

Wykłady		Semestr VII	Metody dydaktyczne:	- wykłady z prezentacją multimedialną - wykłady konwencjonalne - wykłady problemowe
L.p.	Tematyka zajęć – semestr VII			Liczba godzin
1.	Metabolizm kostny w przebiegu chorób nowotworowych złośliwych. Przerzuty nowotworowe do kości.			2
2.	Współczesne poglądy na temat rozwoju zmian przednowotworowych i raka jelita grubego.			2
3.	Rak szyjki macicy – nowotwór na który nie powinna umierać żadna kobieta.			2
4.	Rak płuca – aktualne dane.			1,5
5.	Neuropatologia.			2
6.	Stany przednowotworowe i nowotwory – definicje, podziały, terminologia.			2
7.	Patologia układu krwiotwórczego i chłonnego.			2
8.	Historia rozwoju badań patomorfologicznych w Polsce i na świecie.			1,5
Razem liczba godzin:				15

Seminarium	Semestry[JK2] V,VI, VII	Metody dydaktyczne:	- prelekcje z prezentacjami multimedialnymi (w tym prezentacje obrazów makro- i mikroskopowych zmian patologicznych) - metody aktywizujące (rozwiązywanie problemów z zakresu patologii klinicznej) - dyskusje dydaktyczne	
L.p.	Tematyka zajęć – semestry V i VI			Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć z patologii ogólnej. Miejsce patomorfologii w medycynie. Rodzaje badań patomorfologicznych.			1,0
2.	Zaburzenia w krążeniu – cz. I – omówienie wybranych przykładów.			1,0
3.	Zaburzenia w krążeniu – cz. II – omówienie wybranych przykładów.			1,0
4.	Zmiany wsteczne: zaniki i zwyrodnienia – omówienie wybranych przykładów.			1,0
5.	Zmiany wsteczne: martwice i torbiele – omówienie wybranych przykładów.			1,0
6.	Zmiany postępowe – omówienie wybranych przykładów.			1,0
7.	Biologia ogólna nowotworów. Stany przedrakowe. Nowotwory nabłonkowe. – omówienie wybranych przykładów.			1,5
8.	Nowotwory nabłonkowe łagodne i złośliwe – cz. I – omówienie wybranych przykładów.			1,5
9.	Nowotwory nabłonkowe łagodne i złośliwe – cz. II – omówienie wybranych przykładów.			1,5
10.	Nowotwory nabłonkowe rodzajowo zróżnicowane i potworniaki – omówienie wybranych przykładów.			1,5
11.	Nowotwory nienabłonkowe - tkanki łącznej – omówienie wybranych przykładów.			1,5
12.	Nowotwory nienabłonkowe - tkanki mięśniowej i naczyniowej oraz szpiku i układu chłonnego – omówienie wybranych przykładów.			1,5
13.	Nowotwory nienabłonkowe - tkanki nerwowej i barwnikotwórczej – omówienie wybranych przykładów.			1,0
14.	Zapalenia wysiękowe, uszkadzające i wytwórcze – omówienie wybranych przykładów.			1,0
15.	Zapalenia płuc i nerek – omówienie wybranych przykładów.			1,0
16.	Zapalenia z autoagresji oraz zapalenia swoiste – omówienie wybranych przykładów.			2,0
17.	Wprowadzenie do zajęć z patologii narządowej (klinicznej).			1,0
18.	Immunopatologia.			1,0
19.	Patologia wieku dziecięcego.			1,5
20.	Dermatopatologia.			1,5
Razem liczba godzin:				25
L.p.	Tematyka zajęć – semestr VII			Liczba godzin
1.	Współpraca klinicysty z patomorfologiem.			1
2.	Patologia narządów głowy i szyi.			1
3.	Patologia żeńskich narządów płciowych.			1
4.	Patologia wątroby. Patologia trzustki i dróg żółciowych			1,5

5.	Patologia nerek Patologia dróg moczowych	1
6.	Patologia narządów wydzielania wewnętrznego.	1
7.	Patologia męskich narządów płciowych.	1
8.	Patologia serca i naczyń.	1
9.	Patologia układu pokarmowego.	1
10.	Patologia układu oddechowego.	1
11.	Guzy tkanek miękkich.	1
12.	Patologia stawów. Patologia kości	1,5
13.	Patologia piersi	1
14.	Patologia układu krwiotwórczego.	1
Razem liczba godzin:		15
Razem liczba godzin:		40

Ćwiczenia praktyczne		Semestry[JK3] V, VI, VII	Metody dydaktyczne:	- wprowadzenie praktyczne - ćwiczenia w pracowniach patomorfologicznych (biopsji cienkoigłowej, cytologicznej, histopatologicznej z uwzględnieniem badań śródoperacyjnych) - udział w badaniu autopsyjnym na sali sekcyjnej - interpretacje wyników badań patomorfologicznych - prezentacje studenckie
L.p.	Tematyka zajęć – semestry V i VI			Liczba godzin
1.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zaburzenia w krążeniu – cz. I”			3
2.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zaburzenia w krążeniu – cz. II”			3
3.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zmiany wsteczne: zaniki i zwyrodnienia”			3
4.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zmiany wsteczne: martwice i torbiele”			3
5.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zmiany postępowe”			3
6.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Biologia ogólna nowotworów. Stany przedrakowe. Nowotwory nabłonkowe”			3
7.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nabłonkowe łagodne i złośliwe – cz. I”			3
8.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nabłonkowe łagodne i złośliwe – cz. II”			3
9.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nabłonkowe rodzajowo zróżnicowane i potworniaki”			3
10.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nienabłonkowe - tkanki łącznej”			3
11.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nienabłonkowe - tkanki mięśniowej i naczyniowej oraz szpiku i układu chłonnego”			3
12.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Nowotwory nienabłonkowe - tkanki nerwowej i barwnikotwórczej”			3
13.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zapalenia wysiękowe, uszkodzające i wytwórcze”			3
14.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zapalenia płuc i nerek”			3
15.	Praktyczne zajęcia mikroskopowe w zakresie wybranych preparatów histopatologicznych z działu „Zapalenia z autoagresji i swoiste”			3
16.	Zaliczenie końcowe – praktyczne (umiejętność oceny histopatologicznej wybranych preparatów histopatologicznych w zakresie podstawowym)			1
17.	Wprowadzenie do zajęć z patologii narządowej (klinicznej). Immunopatologia. Patologia wieku dziecięcego.			2
18.	Dermatopatologia.			2
Razem liczba godzin:				50

L.p.	Tematyka zajęć – semestr VII	Liczba godzin
1.	Współpraca klinicysty z patomorfologiem - zapoznanie się ze strukturami Pracowni Histopatologicznej - zapoznanie się z rodzajami wykonywanych badań w jednostkach patomorfologicznych - udział w badaniach śródoperacyjnych - udział w badaniach autopsyjnych - udział w procedurze pobierania wycinków z materiałów pooperacyjnych do badań histopatologicznych - prawidłowe wypisanie skierowania do pracowni histopatologicznej - interpretacja wyników badań histopatologicznych i cytologicznych	11
2.	Patologia narządów głowy i szyi - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1
3.	Patologia układu krwiotwórczego - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1
4.	Patologia żeńskich narządów płciowych - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków. Patologia piersi - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
5.	Patologia wątroby. Patologia trzustki i dróg żółciowych - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
6.	Patologia nerek. Patologia dróg moczowych - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
7.	Patologia narządów wydzielania wewnętrznego - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1
8.	Patologia męskich narządów płciowych - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1
9.	Patologia serca i naczyń - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1,5
10.	Patologia układu pokarmowego - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
11.	Patologia układu oddechowego - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
12.	Guzy tkanek miękkich - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	1,5
13.	Patologia stawów. Patologia kości - prezentacja kliniczno-morfologiczna wybranych przypadków.	2
Razem liczba godzin:		30
Razem liczba godzin:		80

Samokształcenie	Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z zasobów biblioteki - korzystanie z medycznych baz danych internetowych - uczestnictwo w Kole Naukowym STN - przygotowanie prezentacji multimedialnej do wybranego przypadku w ujęciu kliniczno-patomorfologicznym - przygotowanie do dyskusji seminaryjnej i ćwiczeń - samodzielne przeglądy preparatów histopatologicznych
------------------------	----------------------------	--

LITERATURA - semestry V i VI

Literatura podstawowa:

1	PRZEWODNIK DO ĆWICZEŃ Z PATOMORFOLOGII pod red.: D. Sabat, A. Gabriel, Z. Szczurek. Śląski Uniwersytet Medyczny, wydanie trzecie i czwarte, Katowice 2009 i 2012
2	Robbins PATOLOGIA pod red. prof. W. Olszewskiego. Urban&Partner, wydanie pierwsze polskie, Wrocław 2005
3	PATOLOGIA pod red.: J. Stachura, W. Domagała. Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2009
4	ANATOMIA PATOLOGICZNA pod red. S. Krusią. PZWL, Warszawa 2000
5	PATOMORFOLOGIA KLINICZNA pod red.: S. Kruś, E. Skrzypek-Fakhoury. PZWL, Warszawa 2007
6	ATLAS HISTOPATOLOGII. W. Domagała, M. Chosia, E. Urańska. PZWL, Warszawa 2007

Literatura uzupełniająca:

1	PATOLOGIA. A. Stevens, J. Lowe. Czelej Warszawa 2005
2	CRASH COURSE – PATOLOGIA pod red. prof. W. Olszewskiego. Urban&Partner, wydanie polskie, Wrocław 2007
3	SEKCJA ZWŁOK. PODRĘCZNIK SHEARERA. J. Weber. PZWL, Warszawa 2010

LITERATURA – semestr VII

Literatura podstawowa:

1	Robbins PATOLOGIA pod red. prof. W. Olszewskiego. Urban&Partner, wyd. pierwsze pol., Wrocław 2005
2	PATOLOGIA pod red.: J. Stachura, W. Domagała. Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2009
3	PATOMORFOLOGIA KLINICZNA pod red.: S. Kruś, E. Skrzypek-Fakhoury. PZWL, Warszawa 2007
4	NEUROPATOLOGIA pod red. J. Słowińskiego. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2002
5	PRZEWODNIK DO ĆWICZEŃ Z PATOMORFOLOGII pod red.: D. Sabat, A. Gabriel, Z. Szczurek. Śląski Uniwersytet Medyczny, wydanie trzecie i czwarte, Katowice 2009 i 2012

Literatura uzupełniająca:

1	PATOLOGIA. A. Stevens, J. Lowe. Czelej Warszawa 2005
2	CRASH COURSE – PATOLOGIA pod red. prof. W. Olszewskiego. Urban&Partner, wyd. pol., Wrocław 2007
3	ANATOMIA PATOLOGICZNA pod red. S. Krusja. PZWL, Warszawa 2000
4	SEKCJA ZWŁOK. PODRĘCZNIK SHEARERA. J. Weber. PZWL, Warszawa 2010
5	ATLAS HISTOPATOLOGII. W. Domagała, M. Chosia, E. Urasińska. PZWL, Warszawa 2007